

Od tedna
do tedna

40-LETNICA J. S. K.
JEDNOTE

Jugoslovanska katoliška jednota, druga najstarejša slovensko-bratska organizacija, je bila ustanovljena leta 1903. Njen jubilej je oblačil srebrno opozarja, kako hitro tekoča leta, obenem pa tudi, kako so gradili pionirji med njenim naseljeništvom, ker njeni delo po tolkih letih še vedno tako dobro uspeva. Kaj JSKJ je navlčil svoji, za naš razmerni precej visoki starostni krepki organizacijski čila in prava, tako v finančnem kot v političnem oziru.

Glavni stan Jednote se nahaja v mestecu Ely v Minnesoti. Tu ta okolčina ima svoj potencial. Spominja nas, da so zgodovini slovenski naseljenici prihajali dovolj zgodaj v Ameriko, da bi se uveljal velikega gibanja v smeri zapada, ki se je sledil popolnoma unesel. Pozitivni naseljenici so ostajali po tem bližje na vzhodu, v Pennsylvaniji, Ohioju, Illinoisu, Indiana in Michiganu.

Slovenska svobodomiselnna podpora zveza, ki letos obhaja svoj 30-letni jubilej in je torej imena mlajša sestra, je z J. S. K. Nedeno vedno živila v najboljših odnosnih. Navlčil konzervativni imenih, ki je tudi prej sorodna po duhu. Morda bi lahko rekli, da sta se ravni dve organizaciji najbolj posvetili ameriškega duha, ki se urad predvsem v svobodnosti življenja in širokogrudni toleranci. Gotovo je, da ideološke razlike, ki smo jih kot naseljeni iz Evrope, igrajo pri teh dveh organizacijah manjšo ulogo kot pri drugih.

Uredništvo glasila SSPZ istreno čestita vodstvu in članstvu JSKJ ob prilikih njenega 30-letnega obstoja. Prepričani smo, da je njen rekord v preteklosti najbolše jamstvo za njeno bodočnost. Njeno delo, kot naše delo—delo nas vseh—se bo končano, dokler bo med vsemi živila zavest, da edino kot organizirane skupine kaj stojimo, in da tako lahko še največ storimo sebi in Ameriki.

RELIFNI DELAVCI IN NEW DEAL

Rooseveltova politična opozicija se mnogo trudi, da bi dokazala, da se relifno delo zlorablja v politične svrhe. V tej zvezni relifni administrator Harry Hopkins te dni izjavil, da obenomo niti najmanj ne dvomi, da bo 90 odstotkov ljudi, ki so zaposleni pri WPA, volilo kanclate, katere priporoča New Deal. To je nekaj povsem naravnega, je rekel Hopkins, in ni treba nobenega pritiska, kajti ljudje so prepričani, da je v njihovem lastnem interesu, da tako volijo.

Hopkinsova izjava v bistvu potez od strani Londona in Pariza pa je posvečena Portugalski, ki ves čas, odkar v Španiji divja civilna vojna, služi generalu Francu kot baza za dobavljanje orožja, municije in vojaštva iz inozemstva. Portugalska je dolga časa spremno meštarja z Britanijo, ker so prepričani, da je nam je našen. Kapitalisti niso nič drugačni. Oni sovražijo Roosevelt, ker so prepričani, da je proti njim in da ogroža njih in te, navdušujejo pa se za reakcijske politike, ker so prepričani, da so njihovim interesom naklonjeni.

CENE NA BORZI V REKORDNI VIŠINI

Dehnice na newyorški borzi so prošli teden splezale v rekordno višino za tekoče leto. Dokaz, da za ljudi, ki najbolj zavirajo proti Rooseveltu, še ni posebne nevarnosti, da bodo morali v ubožnicu.

VAPREDE!

VOLUME III.

Cleveland, Ohio, July 27th, 1938

Official Organ of
The Slovene Progressive Benefit Society

Glasilo
Slovenske Svobodomiseline Podporne Zveze

NUMBER 104

"Dolarska diplomacija" in "zlate krogle" na delu proti nacijem

Berlin se srdi nad Anglijo, Francijo in Ameriko. Nacizem zgublja tla v deželah, o katerih je mislil, da jih ima docela v oblasti.

Glavno prizadevanje Anglije in Francije zadnji čas gre za tem, da bi zopet pridobili nakanjenost anjših držav, ki so s pripomgom spretne blufa, katerega se je Hitler tako uspešno posluževal, preteklo leto prišlo do zaključka, da bi bilo morda zanje najbolje, ako bi se pridružile nacijski Nemčiji. In to prizadevanje ni ostalo brez uspeha.

Romunija, kateri sta Francija in Anglija že pred tedni objubili, da bosta odslej naprej kupovali njenoljubje in zanj placevali dobro ceno, je čisto ne-nadoma prenchala svoje flirte z Nemčijo, ki je lani kralja Karola skoraj ponoslo v Hitlerjev tabor ter dalo Romuniji nekaj tednov kabinet, ki se je odlikoval po svoji nasilnosti proti židom in odprtih simpatijah za nacizem. Vladni organ "Visitor" je pred nekaj dnevi izzvalno zapisal: "Romunija ni noben vazal Nemčije, niti nima namena igrati vlogo nadomestka za nemške izgubljene kolonije." Isti list je Nemčijo obtožil, da je sistematično kupovala romunske sirovine, potem pa se je obrnila okrog ter jih vrgla na svetovni trg po znižani cen, na kateri način je povečala svojo zlato rezervo, medtem ko naj Romunija čaka, kdaj bo Berlin izpolnil svojo obljubo ter za blago plačal. To je igra, ki jo Nemčija igra že več let po vsej južno-vzhodni Evropi in širom Južne Amerike.

Chamberlain in Daladier sta tudi šla na delo, da privabita Turčijo. Kot se poroča iz Londona, je na vidiku sklep formalne vojaške pogodbe med Anglijo in diktatorjem Kemalom Ataturkom, ki je bil svoj čas, oziroma, dokler mu je kazalo, že veznik Moske, zadnje čase pa se je nagnil k nacijski Nemčiji. Anglija je preskrbela Kemalu Ataturku posojilo v znesku 30 milijonov dolarjev, in Turčija se je zavezala, da bo vso vstopila porabila za nabavo orožja, ki je bilo narejeno v Veliki Britaniji. Pa tudi v Franciji je turški diktator dobil izdatno posojilo pod zelo ugodnimi pogoji.

Ena enajbolj delikatnih potreb od strani Londona in Pariza je, da je posvečena Portugalski, ki ves čas, odkar v Španiji divja civilna vojna, služi generalu Francu kot baza za dobavljanje orožja, municije in vojaštva iz inozemstva. Portugalska je dolga časa spremno meštarja z Britanijo, ker so prepričani, da je nam je našen. Kapitalisti niso nič drugačni. Oni sovražijo Roosevelt, ker so prepričani, da je proti njim in da ogroža njih in te, navdušujejo pa se za reakcijske politike, ker so prepričani, da so njihovim interesom naklonjeni.

350,000 TRAKTORJEV ZA RUSKO ZETEV

Iz Moskve je prišlo te dni posojno naznanko, da bo letos 350,000,000 traktorjev na delu, da spravijo pod streho bogato žetev. V južnih sovjetskih provincah je letos pritisnila nepričakovana vročina, vsled česar je žito, ki je bilo vsej spomladi, dozorelo istočasno z ozimino. Toda oblasti pravijo, da bo do kora položaju in da bo letos 47 odstotkov sovjetskega žita požetega s stroji, v primeru z lanskim letom, ko ga je bilo le 32 odstotkov.

Evropska civilizacija je torej prožna, druge civilizacije so oostenete, prva je v neprestanem naseljeništvu, ker njeni delo po tolkih letih še vedno tako dobro uspeva. Kaj JSKJ je navlčil svoji, za naš razmerni precej visoki starostni krepki organizacijski čila in prava, tako v finančnem kot v političnem oziru.

Koledar prireditev SSPZ

Nedelja, 31. julija — Društvo št. 89 SYGAN, PA., praznuje svojo 27-letnico s piknikom v Presto Parku.

Nedelja 31. julija — Piknik društva št. 112 SSPZ skupno z društvom št. 165 SNPJ, WICK HAVEN, PA., na farmi Luke Kraja.

Nedelja 14. avgusta — Društvo št. 47, CHICAGO, ILL., priredi piknik na Keglovem vrtu v Willow Springs, Ill.

Nedelja, 14. avgusta — Piknik Vrtca št. 1, FOREST CITY, PA., na Blodnikarjevi farmi.

Sobota, 20. avgusta — Trail Blazers, št. 197, CHICAGO, ILL., ima "Moonlight Picnic" in ples v Riverdale Beer Garden, 134th Street in Indiana Ave.

Nedelja 21. avgusta — Društvo št. 211, GOWANDA, N. Y., praznuje svojo 10-letnico s piknikom na Slovenskih pikniških prostorih.

Sobota, 27. avgusta — Skupna proslava 30-letnice SSPZ društva št. 143 in 218 ter Vrta št. 103, WHITE VALLEY, PA., v Slovenski dvorani. Kazanje prenicih stil in mladinska igra.

Nedelja, 28. avgusta — Seja federacije SSPZ društva v zpadni Penni, v STRABANE, PA., po seji piknik v Drenikovem parku.

Sobota, nedelja in ponedeljek 3. 4. in 5. septembra — Šesti narodni atletski zbor SSPZ v BRIDGEVILLE, PA. Zasedanje poročila, bi bodo objavljena v glasilu.

Ponedeljek, 5. septembra (Labor Day) — Proslava 30-letnice društva št. 2, CLARIDGE, PA.

Nedelja, 11. septembra — Proslava 20-letnica priredi društva št. 155 SSPZ na Klemenčevi farmi, RENTON, PA.

VELIKA LETALSKA NESREČA V JUŽNI AMERIKI

V Bogotu, glavnem mestu južno-ameriške republike Colombia, se je prošlo nedeljo pri otvoritvi vojaškega letališča pripetila ena največjih nesreč v zgodovini letalstva. Neki aviator je izgubil kontrolo nad letalom, ki je padlo na gledalce, pri čemur je bilo 37 oseb ubitih, nad 150 pa ranjenih; ubit je bil tudi letalec. Malo je manjkalo, da ni ponesrečeno letalo trešči-

Francije ubijajo "naturno trgovino" Nemčije v vzhodni Evropi.

Io v tribuno, na kateri so sede-

li predsednik republike in dru-

gi domači in inozemski funkci-

onari.

Kako se ustvarja "javno mnenje"

Senatni odsek za zaščito ci-

vilnih svobodščin, kateremu na-

čeljuje senator La Follette iz

Wisconsin, je zadnji teden potom prič ugotovil, da je Republic Steel Co. lani, ko je bil boj

proti CIO unjam na višku, potrošila ogromne vsote za pro-

pagando proti organiziranemu

delavstvu. To je delala potom

zavajalnih oglasov v časopisih,

z organiziranjem vigilantskih skupin in s tem, da je najemala znane publiciste, da so pisali proti CIO unjam. Eden teh publicistov, George Sokolsky,

čigar članki se priobčajo v mnogih listih in revijah, je do-

bil od Republic Steel okrog \$50,000.

Senatni odsek je med drugim

odkril, da sta bila v špijon-

ski službi kompanije dva uradnika jeklarske unije, ki je ista

spadala še k AFL. Eden teh se

daj toži Republic Steel Co., ker

mu je za vse življenje obljubila

\$250 plača na mesec, ko pa je

njegova vloga prišla na dan,

ga je seveda odslovila, ker ga

ni mogla več rabiti.

UPRavitelj ZAKONA ZA DELAVSKE STAN-DARDE

Upraviteljem zakona za delavsko standarde (za minimalne mezde in maksimalni delovničas) je bil od predsednika Roosevelteta imenovan Elmer F. Andrews, dosedanji industrijski komisar, ki naj bi uredila razmerje med Čehi in nemško sudetsko manjšino, se ne razvijajo nič kaj ugodno.

Strah obstoji, da Hitler navlči temu, da je bil v maju uinkovito ustavljen, utegne iznova poizkusiti problem

rešiti na edini način, ki ga on zeli — z okupacijo Češke.

V zadnjih tednih povzroča vladam in ljudstvom Evrope

skrb predvsem vprašanje, kaj namerava storiti Hitler glede Češkoslovaške. Razmotrivanja v Pragi glede predlagane postave, ki naj bi uredila razmerje med Čehi in nemško sudetsko manjšino, se ne razvijajo nič kaj ugodno.

Strah obstoji, da Hitler navlči temu, da je bil v maju uinkovito ustavljen, utegne iznova poizkusiti problem

rešiti na edini način, ki ga on zeli — z okupacijo Češke.

Trenutno je mednarodni polo-

žaj naklonjen mirni rešitvi vprašanja. Glavni vzrok temu

so štirideveternevesti slavnosti, ki so

se prošli teden vrsile v Parizu

v zvezi z obiskom angleškega kralja Georgea in kraljice Eli-

zabete. Velike slavnosti v fran-

coski prestolici so bile le zuna-

ja manifestacija aliancije, ki sedaj veže zapadni demokracije.

Njih značilnost je jasna Hitlerju v Berchtesgadenu, kamor se

nacijski glavar zateče vselej,

kadar namerava podvzeti kako

velikopoteznejšo akcijo. Obisk

angleške kraljevske dvojice je bil sicer že dolgo na programu,

EVROPA TEŽKO SOPE, KO SE BLIŽA MESEC AVGUST

Hitlerjevi nameni glede Češke še vedno zaviti v meglo, dasiravno sklep nove angleško-francoske entente kaže na mirno spravo

Evropa napeto čaka razpletajoča Anglijo kot pa je bila predvojna ententa, sklenjena leta 1903. Kaiser Viljem ni nikoli verjel, da bo dotična ententa držala, kar se je pozneje izkazalo kot njegova največja zmota. Dočim je bil njen sklep izvršen brez vsakega posebnega pompa, pa je sedaj vsemu svetu dano na znanje, da je aranžma za vojaško kooperacijo, ki so ga pretekla lega aprila sestavili francoski in angleški funkcionarji na konferenci v Londonu, aktivna sila v evropski politiki. Diktatorji morajo računati s tem dejstvom.

To je, kar si sedaj Hitler prizadeva. Ravno predno je angleški zunanjí minister lord Halifax odpovedal s kraljevsko dvojico v Pariz, se je oglasil pri njem Hitlerjev pobočnik, stonik Fritz Wiedemann. On je glasom poročil informiral Halifaxa, da Nemčija želi edino to, da bi se sudetsko vprašanje rešilo na mirem način. Glasom zagot

NAPREDEK

GLASILLO IN LASTNINA SLOVENSKE SVOBODOMI-
SELNE PODPORNE ZVEZE.

IZHAJA VSAKO SREDO

Cene oglasom: 40c palec za posameznike; 35c palec za društva

Naročnina za člane 75c letno; za nečlane \$1.50; za inozemstvo \$2.00

PROGRESS OFFICIAL ORGAN OF THE SLOVENE PROGRES- SIVE BENEFIT SOCIETY

Owned and Published by the Slovene Progressive Benefit Society

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members \$7.78 per year — nonmembers \$1.50
foreign countries \$2.00

Advertising rates: 40c net for individuals; 35c net for societies

NAPREDEK Naslov uredništva in upravnosti:
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND, O.
Telephone: HENDERSON 5311

VOLUME III. 104 NUMBER 104

Entered as Second Class Matter August 5th, 1936, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of August 24, 1912.

OBLAST ALI SVOBODA!

(MASARYKOVA IZPOVED VERE V DEMOKRACIJO)

VSVOBODI je zapopadena pravica inicijative za vse, zlasti v političnem območju, kjer postavlja na prvo mesto predvsem pravico kritizirati ideje, proceduro in institucije. Demokracija torej zahteva strpnosti pri vodstvu moderne revolucije, v borbi demokratičnega načela s starim in preživelim aristokratičnim načelom. Lahko imenujete to tudi potrežljivost; v politiki v obče, predvsem pa v demokratični politiki, je potrežljivost potrebna vrlina."

Po tej izjavi nesoglašanja s principi avtoritativne države, sem se čutil svobodnega — pravi Emil Ludwig — z vodilnim predstavnikom demokracije, ki mi je sedel nasproti, nadaljevali z vprašanjem demokracije s kritičnega vidika. Ker se je v javnosti že ponovno izrazil o sedlanji Nemčiji, sem ga vprašal, zakaj po njegovem mnenju tam nobena oblika demokracije nje more dalj časa vzdržati. Masaryk je odgovoril:

"Ljudje so bitja navade. V političnem oziru se je v Nemčiji tako dolgo vcepljalo pruski duh, da je bilo skoraj nemogoče pričakovati, da se bo v teku štirinajstih let v nji ustanovilo pravo in trajno demokracijo. Aristokratični pruski monarhizem, podpiran od armade, se bistveno razlikuje od sodobnih demokratičnih vlad. V monarhični Angliji je parlament tisti, ki vlada; kralj je v resnici deden predsednik; vladu Anglije se torej po pravici more smatrati za formo demokracije. Na kontinentu Evropi je monarh nekoč vladal po milosti božji, v čemer ga je podpirala vera, to se pravi Cerkev. Avstrijskega cesarja se je uradno označevalo svetega, in krona sv. Štefana je bila istotako sakrosanktna, prav kakor v nemškem svetem rimskem imperiju srednjega veka — yse to so ostanki teokratičnega pojma. Po božji volji, od Boga maziljen, od Boga poslan, oziroma orodje Boga, kakor je rekel cesar Viljem. Francoski monarh na drugi strani je bil "najbolj krščanski". Bili sta francoska in ameriška revolucija, ki sta napravili konec staremu režimu, s tem, da sta izpodkopali njegove temeljne principe."

"Moderna demokracija je mlada; pričenja se šele s francosko in ameriško revolucijo; medtem ko je stari režim imel tisočletja, v katerih se je razvijal in nabiral moči. Demokracija našega dneva seveda ni popolna; ampak bodočnost je njena. Večina držav je republikanska; monarhije, ki še obstoje, so ustavne. V izvajaju načela vlade večine, je Evropa bistveno demokratična. Kaj tega kot propadanje demokracije sploh ni, dasiravno, kakor sem rekel, sem brez oklevanja pripravljen priznati, da je še vedno nepopolna, da še ni, kar bi demokracija morala biti. Ampak, kaj pa monarhije: nemška, avstro-ogrška, ruska — ali so bile popolne? Kdo je bil tisti, ki je izrazil vojno? Demokracija? Kdo je vojno izgubil? Zopet vas vprašam, ali demokracija? In, ali je morda demokracija povzročila gospodarsko krizo?"

"Kar se tiče diktatur — počakajmo malo, da bomo videli, kako se bodo obnesle. Kar je jasno, je to, da Evropa definitivno zapušča staro obliko vlade; človek ima občutek, da poslej se ne bo noben narod več držnil odprt vrniti k staremu režimu, dasiravno za enkrat že ne utegnejo zapopasti, kako bi jim bilo mogoče upostaviti demokratično republiko."

"Reč, na kateri bi rad vztrajal, je potreba jasnega razlikovanja med demokracijo in anarhijo; kajti priznati jē treba, da je mnogo ljudi, ki gledajo na svobodo v demokraciji kot na nekaj anarhiji sorodnega. Hotel bi tudi potegniti črto med negativno in pozitivno demokracijo. V borbi proti staremu sistemu je prišlo v navado, sklicevati se na najvzvišenejša demokratska načela; ampak, ko je omenjeni sistem padel in so ljudje stali pred nalogo, da na pozitiven način izvajajo glas demokracije — vladne oblike, pod katero politična oblast ne izha-

ja "iz milosti božje", temveč "iz volje ljudstva" — ko se je to zgodilo, se je sila navade često pokazala premočna, in bil je konec konca stari sistem, ki je bil v resnici izveden v praksu.

"Kajti ljudje, kakor sem že rekel, so bitja navade. Demokracija ne pomeni od zgoraj dane vlade; ona pomeni upravljanje poslov. Ona ni v prvi vrsti nekaj političnega, temveč v večji meri je svetovno gledanje, življensko naziranje, v soglasju s katerim vsak državljan, kot oseba, spoštuje osebnost svojih sodržavljanov. Demokracija vključuje pravičnost. Francoski socialisti, kakor tudi Marks in Engels, niso bili popolnoma v napačnem v prizadevanju, da svoje nauke razložijo kot pravo uresničenje krščanske ljubezni do svojega bližnjega. Upravičenje, etično, versko in nadnaravno, ki si ga predstavljam za demokracijo, je to: Ker verujem v Boga, vidiš v človeku sodelavca božjega, in v duši človeka nemrtno individualnost, ki je vredna spoštovanja. Nekaj, kar je večno, ne more biti indiferentno napram večnemu. To je v popolnem nasprotni s starim aristokratičnim naziranjem, ki je smatralo, da je človek bodisi propal ali glup, bolje rečeno, da je oboje, propal in glup; vsekakor, aristokracija je težila proti absolutizmu, autokraciji in diktaturi.

"Z ozirom na demokratski razvoj si nisem mogel kaj, da ne bi opazil med vojno in po vojni, da so se ljudje obračali k voditeljem, ki so bili bodisi socialisti ali za socialno reformo, med katerimi lahko omenim Brianda, Mussolinija, Eberta in MacDonalda. Mimogrede lahko tudi omenim, da so vse to bili možje, ki so izšli iz ljudstva in ki so bili sprejemljivi za ljudstvo. In to dejstvo, da so v Angliji, Nemčiji, Avstriji, tu pri nas, in po drugih deželah po vojni prišli na vlogo socialni demokrati, ima svojo znacilnost; to je vsekakor simptomatično.

"Da se bodo tu in tam pojavile reakcije, se je mogočno pričakovati. Globoke revolucije ne uspejo s prvim mahom; tako je bilo tudi s francosko republiko itd. Reakcije, proti-revolucije, niso nove, in so v manjši meri argument proti revolucionarnemu programu kot so proti ljudem, ki revolucijo povzročijo. Kot mora vedeti vsakdo, ki zasleduje politiko, je bila Evropa dolgo političen laboratorij in taka tudi se dolgo ostane. Mi živimo v veliki prehodni dobi, ko se stari red povsod umika novemu. Ako Mussolini in Goebbels smatrata umestnim, razglasati svoja sistema kot najčistejšo obliko demokracije, moram v taki trditvi videti ono priznanje demokracije, o katerem sem govoril. (Z drugimi besedami rečeno, diktature ne zanikujo demokracije, temveč trdijo, da so one pravi izraz demokracije. Mussolini in Hitler dosledno napadata demokratične države kot "takozvane demokracije", s čemer hočeta reči, da fašizem oziroma nacizem je prava, najčistejša demokracija. Prav tako sovjeti voditelji — dasi z nekoliko večjo upravičenostjo — govorijo o "sovjetski demokraciji". Nobena diktatura ne priznava, da je avtokratična. — Op. ured.)

"Demokracijo se da definirati na mnogo načinov," je nadaljeval Masaryk. "Jaz sam sem svoj čas podal več definicij. Stvar poglavitve važnosti za demokracijo je publiciteta — nikake zavratnosti, temveč odkritost in poštenost enako napram prijatelju kot sovražniku. Demokracija mora skrbeti, da je vsak državljan, vsak volelec, neprestano poučen o vseh javnih poslih, in mora se zanimati zanje. Tu je, kjer imajo parlamenti in časopisi svoje mesto, dasi imajo seveda oboje tudi svoje nadostatke. Parlamentarna in časopisna reforma je stvar, v kateri morata priti do veljave inteligence in vest; je nekaj, o čemer moramo dolgo in globoko razmišljati."

DOPISI IN POREČILA ČLANSTVA

DESETLETNICA DRUŠTVA ŠT. 211

Gowanda, N. Y. — Leta 1928

se je zbrala peščica Slovencev v tej naselbini ter pod vodstvom oziroma nagovarjanju br. John Veharja ustanovila društvo št. S. P. Zveze v tej naselbini. Ker so bila že društva drugih slovenskih organizacij v naselbini in tudi precej močna po članstvu, nam je bilo težko konkurirati z njimi za novo članstvo.

Toda kjer je pogum, sloga med članstvom in dobra volja, se premaga marsikatero oviro in tako se je kdaj vsem nepriljubljenim društvo obdržalo in tudi počasi napredovalo. Če bi ne bilo brezposelnosti, smrtnih slučajev ter odpotovanj iz naselbine, bi društvo štelo okrog 50 članov načelo 31 v odraslem in 10 v mladinskem oddelku. Počasi smo pa le, da smo doživeli rjega 10-letnico in društvo ohrenili v naselbini, ki je obnovil edino SSPZ društvo v državi New York. In akoravno so pri nas radi tožbe z družbo slabe delavke razmere, smo se pričeli odločili, da priredimo

enega največjih piknikov, kar je društvo imelo v zadnjih desetih letih. Vršil se bo na načinu slovenskih pikniških prostorij dne 21. avgusta. Imeli bomo pristno slovensko govor pod vodstvom br. Georga Samsona, razne igre in tekme, ter vsega v izobilju za posetnike. Člane se opečarja, da pomagajo v predpripravah, ker par članov ne bo kos vsemu delu. Ocenim tudi, da smo izdali tiskete; kakšne vrste so, ne bom v listu omenjal, ker jih boste v kratkem prejeli ter je upati, da jih vsak prodra več kot določeno kvoto. Ker bi se imela način dan vršiti naša društvena seja, naj člani vzamejo na znamenje, da je premeščena na večer 22. avgusta.

Prijatelje ed blizu in daleč vabimo na to prireditve, in ne škodovati bi, če bi nas kateri izmed glavnih odbornikov iz Clevelandu prisel pogledat enkrat po 10 letih. Do danes ni bilo še nobenega. Kaj poročate fantje v Clevelandu?

Ker je še precej časa do piknika, se bom oglasil pozneje,

člane pa opečarjam, da gredo takoj na delo, da čim primernje proslavimo desetletnico našega društva ter tudi 30-letnico Zvezze. — Bratski pozdrav! John Matekovich.

PIKNIK V WICK HAVENU

Wick Haven, Pa. — Navada je, da vsko leto priredimo piknik, tako ga bomo imeli tudi letos. Naše društvo št. 112 SSPZ in društvo št. 165 SNPZ priredita skupen piknik, ki se bo vršil v nedeljo 31. julija na farmi Luke Kralja. Člani in članice, kakor tudi ostalo občinstvo ste vabljeni, da se piknika vdeležite v obilnem številu. Tukomo imeli priložnost, da predemo skupaj in se malo pogovorimo. Razen tega občajajo društvo št. 112 SSPZ letos 25-letnico svojega obstoja. Torej na svidenje 31. julija!

Kar se tiče delavskih razmer, se ne moremo dosti pohvaliti. Sedaj se dela malo boljše, ampak ne vemo, koliko časa bo to trajalo.

Bratski pozdrav!
Frank Dernovšek, tajnik.

BR. LEO MUR UMRL

Sygan, Pa. — Članstvo in občinstvo izven naše naselbine sporočam žalostno vest, da je društvo št. 89 SSPZ izgubilo svojega večletnega tajnika, brata Leo Mur-a, starega komaj 37 let. Pokojnik je bil med članstvom zelo priljubljen. Bil je tudi ustanovitelj syganskega Vrtca št. 72, ki danes šteje 78 članov ter njegov administrator. Obe omenjeni društvi ga bosta zelo pogrešali. Za njim žalujejo poleg članstva tudi žena, tri nedorasle hčerke, mati, brati, sestre ter več drugih sorodnikov. Več o pok. so-bratu Muru pozneje.

Naj bo pokojnemu bratu ohranjen blag spomin, težko pričaditi družini pa bodi v imenu društva izraženo iskreno sožalje. — Za društvo št. 28, Rudolf Kramžar, blagajnik.

PIKNIK DR. ŠT. 89

Sygan, Pa. — Kakor je bilo že poročano meseca maja, bo društvo št. 89 SSPZ dne 31. julija imelo svoj letni piknik, ki se bo vršil v Presto Parku. Uljudno vabimo vsa sosedna društva, prijatelje in znance, da se vdeležite te naše veselice. Zelo lepo bi bilo, ako bi vsak član priprjal seboj par prijateljev. Res so slabi časo — depresija, ali kljub temu pridite, da se malo razvedrimo v hladni senci in nekolič pozabimo na mizerne razmere. Veselčni odbor se bo potrudil, da bodo vsi posetniki na našem pikniku zadovoljeni v vseh oziilih. Začetek ob 2. uri popoldne Tekom popoldne bo igralo tudi več "mushball teamov". Kakor sem čula, pridej igrat tudi iz Verone. Imeli bomo tudi izvrsten orkester. Kuharice so tudi pripravljene da vabijo razveselje z okusnim prigrizkom. Celo potice ne bo manjkalo in za žeko bo vse preskrbljeno.

Torej ne pozabite na 31. julija, da se pozabite vidimo v Presto parku, da bomo vsaj malo obhajali 27-letnico obstoja društva št. 89 SSPZ. Ob prilikah vam poset vrhnemo. — Za društvo št. 89 SSPZ, Julija Kramžar, zapisnikarica.

DRUŠTVO ŠT. 220

Detroit, Mich. — Naznajan članom in članicam društva št. 220, kateri niso bili navzoči na zadnjih sejih, ki se je vršila dne 3. julija, da je bilo na seji sklenjeno, da se od sedaj naprej vršijo društvene seje vsako drugo nedeljo v East Side Forest Preserve. V slučaju dežja se bo vršila zabava v Popovichevi dvorani na 9600 Ewing Ave., Chicago, Ill. — Poročevalci.

PIKNIK "SLOVANA"

Chicago, Ill. — Vsi člani in prijatelji pevskega zabora "Slovana" so vabljeni, da se vdeležijo piknika, ki se vrši v nedeljo 31. julija v East Side Forest Preserve. V slučaju dežja se bo vršila zabava v Popovichevi dvorani na 9600 Ewing Ave., Chicago, Ill.

ZA FEDERACIJO V CENTRALNI PENNI.

Johnstown, Pa. — Čitam v Napredku dopis brata Louisa Karisha, kateri pozivlja društvo, da bi pristopila k Federaciji. Ampak, drugo vprašanje je, kako daleč bi bila Francija pri volji slediti. Ako bi premijer Chamberlain svojo politiko "ublaževanja" s fašističnima diktatorjem tiral predaleč, bi nastala nevarnost, da se bo francosko-angleško zavezništvo, ki je bilo prošli teden tako bombastično proslavljen, zlomilo, ali pa vsaj nalomilo.

Tu imajo demokracije alianco, ki lahko dominira Evropo, ako se jo bo ohranilo. Ako bi bila francosko marsikaj, kar ogroža mir Evropi. Proti temu se seveda more ugovarjati, da Francija, zlasti pa Anglija, nista bila takto močno oborožena kot sta sedaj.

Toda brez ozira na to je jasno, da Hitler še ni vrgel zadnje karte na mizo; da bo brez dvojnega podvza nove poizkuse za pridobitev Londona. Vsled tega bi bilo nespatno, ako bi stavili prevelike nade v novo entiteto med Londonom in Parizom. Evropa to čuti, zato bo težko dihalo vsaj dokler ne minijo prvi tedni v avgustu; ona se ni pozabilna usodnih tednov v letu 1914, ko se je začel krvavles.

DUCE CAPLJA ZA HITLERJEM — PAPEŽ PROTESTIRA

Italijanski "učenjaki" so po naročilu Mussolinija "ognalni", da so tudi Italijani "čisto arisko pleme", vsled česar seveda ne gre, da bi se plemišta laška kriješčana iz narejške židovske krvje. Papéž je proti "odkritju" objavil protest, v katerem je rekel, da je to pretiravanje nacionalizma in "nekrščansko". To je seveda res, ampak fašizem uganja še mnogo drugih nekrščanskih reči, za katere pa je V

Naslovnik društvenih uradnikov S.S.P.Z.

DO YOU KNOW THAT -
SSPZ HAS SIX MODERN PLANS OF
LIFE INSURANCE?

PROGRESS

"NAPREDEK"

Fraternality in Action

The SSPZ paid to its members \$4,000,000 in benefits since organization.

» FROM THE DIRECTOR'S DESK «

CERTIFICATE LOAN VALUES — WHEN YOU CAN BORROW, ETC.

At no time during the past five years has the Home Office been flooded with so many applications for loans on member's certificates as it has during the past six months, proving beyond any doubt that conditions in the mining and manufacturing centers of the country, where nearly all of our members live, are, economically speaking, in a very bad way in spite of the billions and billions of dollars spent by local and national governments on relief projects of various kind. In the first six months of 1937, the average monthly loans on member's certificates amounted to approximately \$550.00, but in a like period this year there has been almost a 100% increase.

Since 1933 the Society has loaned to her members nearly \$50,000.00 on their certificates. Twelve hundred members have received loans varying from a few dollars to more than \$200.00. In addition to this, thousands of dollars have been DONATED from the Benevolent Fund to help the needy in special emergency cases, and to pay assessments for those who exhausted their certificate's Loan Value and those who had none to begin with, being members less than three years.

There are, of course, two sides to this unwelcome condition; one reflects the sad state of affairs in the country in general, the other reflects the healthy state of the Society in that she has been able to weather the worst depression in her history and come out of it stronger than ever, still able to look after the welfare of her members and demonstrate her importance in the life of the country by carrying on a great deal of voluntary relief through her Lodges, the national Benevolent Fund and loan privileges granted on member's certificates.

It is surprising, indeed, how far few members know that their certificates of insurance contain such privileges as Loan, Paid-Up and Extended Term Insurance Values. Estimating roughly, I would say that at least 50 per cent of our members are not acquainted with these features and, consequently, do not realize that they are entitled to them should an emergency arise necessitating their application. Of course, how long they would remain ignorant of these facts, should they ever become hard pressed, is a "horse" of a different color. My guess is that they'd soon find out the exact procedure necessary in making their preference known to the proper authorities.

Borrowing on one's certificate is good policy only when you have exhausted every other immediate source of meeting "necessity" expenses, such as food and rental bills, taxes and insurance, hospital and doctor bills, not to mention the Society's monthly assessments. Never borrow for "luxuries" such as automobiles, radios, etc., for when the day of reckoning arrives, there might be a sad ending.

It's a relief to know that if you just must have a few dollars to tide you over a "tough spot," you can always turn to your certificate reserves (same as Loan Value) and with little or no red tape receive a check for the necessary amount from the Home Office. No collateral, other than the accumulated Reserves, are required in granting loans on certificates and that, I'm sure, sounds "pretty swell" to about 50 per cent of the members who have never given this feature a first thought. It's almost the same as having something worthwhile thrust upon you for nothing. Some of you have to your reserve credit as much as \$500.00 or more, against which a loan of \$250.00 or more could be made within a week, or less, if necessary. The amount which one can borrow depends on the period of membership, value of insurance and paying age. (A thorough explanation of this subject will be given later.)

When you borrow on your certificate, you're not asking for a donation from the Benevolent Fund. Don't confuse the two. In applying for a loan, you don't have to appeal to the Lodge to approve your application at a meeting. You don't even have to go near a meeting for that matter, if you don't want to. The Secretary can fill out the official application form anywhere and when you've attached your signature to it and he and the Lodge President have signed it, it's ready to be sent to the Home Office . . . But, before a loan can be granted, your certificate must be returned there, too, so it's best to send it along with your application and in that way save time and postage. Accompanying the check, providing the loan application was not rejected for reasons which I will state later, will be your certificate stamped with a loan seal and signed by the Supreme Secretary. The certificate need not be returned to the Home Office for the same purpose, again, unless requested.

How soon after a member's certificate has been issued can he receive a loan? . . . The answer is:— Not before the end of the third certificate year. For example, if you were issued a certificate of insurance December 1, 1935, you won't be eligible for a loan until December 1, 1938. A few societies lend money after the second year, but the Loan Value is so small then that it is almost negligible. With this you will readily agree when you have studied our table of values.

At the end of the third certificate year, the Loan Value, unless you were past thirty years of age when you joined the Society or are insured under any other plan of insurance except Ordinary Life, is hardly large enough to consider as a loan possibility. Here I have prepared for you a comparative table showing the Loan Values of all five adult certificates in force as of December 31, 1937. The paying age is 30 years and the amount of insurance \$1000.00. If you are insured under this paying age, but for a lesser or higher amount, the Loan Value on your certificate is proportionately greater or smaller than that shown here.

Following in the Footsteps of our Seniors

Sygan, Pa. — Twenty-seven years ago, at Sygan, Pa., a group of men and women gathered to organize a branch of a national benefit society called SSPZ No. 89. Today, 27 years later, the SSPZ No. 89 is known as one of the older branches of the SSPZ.

Many of the organizers have passed into the great beyond but their great spirit lingers on and they shall never be forgotten.

A few days ago we lost our administrator, Leo Mur, and the Senior Lodge 89 lost its "true secretary" whose memory will live among us for a long time.

About two years ago senior Lodge No. 89 organized a juvenile unit, Vrtec No. 72 of SSPZ. Br. Mur was one of the few who helped to organize this unit. One of brother Mur's lessons was: to attain success we must first have cooperation. It's our duty, therefore, that we cooperate with Senior Lodge 89, which is holding its 27th anniversary picnic on July 31 at Presto Park, beginning at 2:00 D. S. T. There will be plenty of mushball games, dancing and refreshments (also plenty of "potica").

Come on, all you Challengers, Kingsters, Progressor Seniors and Progressors Juniors, friends from Ambridge and Burgettstown, and all neighboring lodges and friends, we expect to see you!

Let's show our Senior Lodges that we believe in their old slogan; that cooperation is always crowned with success!

Julia Kramzer,
Sec'y Sygan Vrtec 72

CHICAGO CHORUS WILL PICNIC

CHICAGO, Ill. — All members and friends of the Slovene singing society "Slovan" are invited to attend a picnic given by "Slovan" on Sunday, July 31, 1938, at the East Side Forest Preserve. In case of rain the activities of the affair will be transferred to Popovich's Hall, Chicago, Ill.

located at 9600 Ewing Ave., Chicago, Ill.

TABLE OF LOAN VALUES
Paying age: 30 years — Insurance: \$1000.00

Full Years	Ordinary Life	20 Pay't Life	20 Year Endow.	Endow. at Age 60	Endow. at Age 70
1	\$000.00	\$000.00	\$000.00	\$000.00	\$000.00
2	000.00	000.00	000.00	000.00	000.00
3	8.00	23.00	76.29	29.52	13.00
4	18.00	41.00	113.93	50.16	25.00
5	28.00	60.00	153.12	71.61	38.00
6	38.00	79.00	193.96	93.90	51.00
7	49.00	99.00	236.50	117.05	65.00
8	60.00	121.00	280.83	141.11	79.00
9	71.00	143.00	327.02	166.10	94.00
10	83.00	165.00	375.17	192.07	110.00

At the extreme left you have full years of membership and straight across from each period of full years, you have the Loan Value or the amount you can borrow under each certificate issued by the Society in the Adult Department. Note the difference at each stated period. Note, also, how slowly the Loan Value accumulates under the Ordinary Life and Endowment At Age 70 Plans in comparison with the others. The reason for this is the difference in assessments paid. Ordinary Life insurance is cheapest, Endowment At Age 70 is next and so on . . . And the longer you are a member the higher is your Loan Value.

If you will turn to the inside, left hand page of your own certificate, you will find there a table of values covering twenty full certificate years, beginning with age 16 and ending with age 50. Automatic Premium Loan Value referred to there is the same as Loan Value referred to in this article. If you are insured for \$500.00, take one half of the amount opposite the number of years your certificate has been in force; if the amount is \$250.00, take one-fourth of it; if it is greater than \$1000.00, multiply by one and whatever fractional portion greater than a thousand dollars it is. The paying age is stated at the head of each separate table. If you are in doubt as to when your certificate was issued, turn to the last paragraph on the front page. In the last two lines you will find the exact date of issue.

Next week I shall continue this article where I left off. In it I shall endeavor to explain how much you can borrow at one time, when it must be paid back, its effect on the face value of the certificate, etc. In closing this installment I offer this advice, again —BORROW ONLY WHEN YOU ABSOLUTELY MUST.

Evening Stars

WHITE VALLEY, Pa. — The Evening Stars are preparing for another affair, this time a joint affair with the Seniors and the Vrtec. This affair is scheduled for the 27th of August. So keep the date in mind, folks, and spend the day in White Valley Slovene Hall. There is going to be a treat for all of those who attend. The Vrtec will present a play which will please you all.

Many of the organizers have passed into the great beyond but their great spirit lingers on and they shall never be forgotten. A few days ago we lost our administrator, Leo Mur, and the Senior Lodge 89 lost its "true secretary" whose memory will live among us for a long time.

About two years ago senior

Spartans Triumph Over Zumberaks

LAST INNING RALLY SAVES GAME

Spartans' lucky last inning rally gave them their third straight victory. Despite the fact that they were victorious, they didn't look so good against a team which has won only two games out of ten starts.

The odd part of the game was that the Zumberaks, one of the poorest hitting teams in the league, were able to get nine hits from Stokel and Spehek, two first rate pitchers, while Spartans, one of the better hitting teams, could get only eight hits from a pitcher who can only be rated second class material.

Stan Stokel started for the Spartans but was relieved in the fifth by Frank Spehek. Al tho Stokel pitched four complete innings, he allowed only three hits but his wildness made it necessary for him to be replaced. Pitching five games a week is too much even for Stokel.

Evening Stars are very much pleased with the 4th of July turnout. Everyone did his or her work very nicely. Keep the new spirit of cooperation up!

A Member

Chicago Lodges Announce Doings

Three Chicago lodges of the SSPZ are announcing affairs to be held in the near future, namely:

Lodge No. 47, will have a picnic on Sunday, August 14, at Kegl's Grove, Willow Springs, Ill.

Trail Blazers, lodge No. 197, will entertain its many friends at a Moonlight Picnic and Dance, Saturday night, August 20, at Riverdale Beer Garden, 134th Street and Indiana Ave.

Victorians, lodge No. 205, is making plans for its Fall Dance to be held at Marshall Square Ball Room, Saturday, October 15.

located at 9600 Ewing Ave., Chicago, Ill.

On Tuesday July 26, Spartans meet the Comrades and it should be number four for the Spartans, but the Comrades may surprise everybody and come thru with their first victory of the season.

On Friday, July 29, Spartans meet the Pioneers at Gordon Park No. 4. This should be a very good game and Spartans may loosen the Croatians' hold on second place. Featured at the game will be the new Inter-Lodge sound truck which will broadcast the game over the park.

Please come. Fairy Godmother Utopians will be glad to see each and every one of your wishes come true because she likes to see people happy; so, we won't ask, "Is everybody happy?" Instead, we'll sing out, "Everybody's happy! Hooray!"

BOX SCORE

Spartans	AB	R	H	E
L. Batis, 3b	4	2	1	1
S. Zagar, 1b	3	0	0	0
J. Lunder, c	3	1	0	0
M. Florjancic, sc	4	1	1	0
M. Batis, lf	3	1	0	0
S. Stokel, p-rf	3	2	1	0
C. Koman, 2b	3	0	1	1
F. Lekan, cf	3	0	1	0
J. Koman, ss	3	1	2	1
P. Latkovic, c	3	0	1	0
F. Spehek, p	0	1	0	0
J. Jurca, 2b	1	0	1	0
Totals	32	9	8	4

Zumberaks

AB	R	H	E	
Koval, 3b	2	0	1	
Deanovic, rf	3	0	1	
Miljenovic, ss	3	1	1	0
Strmac, sc	3	0	0	0
Ouder, lf	3	1	2	0
Pickett, 2b	3	1	0	0
Paris, cf	3	1	1	0
Severovic, 1b	4	1	3	
J. Latkovic, p	2	0	0	0
Totals	29	7	9	6

Fairy Godmother Utopians

By Anne Gacnik, (Utopians)

Have you ever wished for a moon in June, your best girl friend or boyfriend, good music, something to eat, and something nice and cold and stimulating to drink? Well, the Utopians are your fairy godmother. She will grant everyone of your wishes except the moon in June. You will have to be satisfied with a moon in August—but, did you ever stop to realize that an "August moon" is many times more beautiful than a "June moon," especially the moon on August 6?

Then, you'll want music to go with that, not quite full, moon.

Again, your wish will be granted—by the efforts of your fairy godmother—by the capricious, musical caperings of the ever-popular Frankie Yankovic and his lads. Dreamy music, lively music, sad music, happy music—you may choose any that your heart desires.

Now, if you feel that you haven't had quite enough dinner before you left home to tide you over the earlier part of the night, or if your appetite grows keen with the vigorous exercise known to us as dancing, you may stop and have a nice "hot dog." Hot dogs are quite the thing for midnight snacks.

It's customary to have something to drink with the sandwich (although you needn't have a sandwich to drink); so, your thoughtful fairy godmother thought you might like to have some nice, ice-cold root beer, orange-crush, or beer. Of course, stronger thirsts must be quenched by stronger liquids, and, again, your fairy godmother has provided that amazing "thirst-quencher," whisky. Your favorite brand of "fire water" will be waiting for your beck and call.

Now, all you need is your best girlfriend or boyfriend to dance with. All you need to do is bring the right person along, and your evening will be perfect.

Isn't Fairy Godmother Utopians wonderful? Oh—but there's a hitch to all her granting of these delightful wishes. If you happen to be a mortal with any such wishes as have been mentioned, and if you want them to come true, you must be at a certain place called the Glenridge Picnic Grounds on August 6 at 8:30 p. m. Of course, the wonderful godmother has to charge admission to make the granting of your wishes possible; so, she

decided to charge everyone just the small sum of five and twenty copper coins (one silver one will do, as long as it's a quarter).

Please come. Fairy Godmother Utopians will be glad to see each and every one of your wishes come true because she likes to see people happy; so, we won't ask, "Is everybody happy?" Instead, we'll sing out, "Everybody's happy! Hooray!"

BOX SCORE

Spartans	AB	R	H	E
L. Batis, 3b	4	2		